

Bruksela, 8 października 2019 r.
(OR. en)

12862/19

ENFOPOL 434
JAI 1037
COSI 207
CATS 117
JAIEX 148

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	8 października 2019 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	12326/19 + COR 1
-----------------	------------------

Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych
	– Konkluzje Rady (8 października 2019 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych, przyjęte przez Radę na jej 3717. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 8 października 2019 r.

KONKLUZJE RADY

z dnia 8 października 2019 r.

w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych

1. Niegodziwe traktowanie i wykorzystywanie w celach seksualnych stanowi pogwałcenie najintymniejszej sfery osobowości dziecka oraz powoduje wielkie szkody fizyczne i psychiczne, które mogą stanowić dla ofiar źródło traumy na całe życie. Internet dał osobom niegodziwie traktującym dzieci i przestępcom nieznane wcześniej możliwości dystrybucji, posiadania i oglądania materiałów prezentujących seksualne wykorzystywanie dziecka oraz handlu takimi materiałami. Doprowadziło to do znacznego zwiększenia popytu na nowe materiały, a tym samym naraziło większą liczbę dzieci na świecie na ryzyko zostania ofiarami.
2. Przestępcy zwykle działają w więcej niż jednym państwie, korzystając z platform mediów społecznościowych i usług komunikacji elektronicznej, a także z usług hostingowych *bulletproof hosting*, sieci *peer-to-peer*, hostingu plików typu *cyberlocker*, dedykowanych forów w darknecie oraz innych „bezpiecznych przystani” cyfrowych, gdzie aktywnie zachęca się do niegodziwego traktowania dzieci poza internetem w celu produkowania nowych „wartościowych” materiałów, a przestępstwa uważane są za rzecz normalną. Należy podkreślić, że ściganie producentów takich materiałów – ze względu na wagę dokonywanych przez nich przestępstw oraz poważne szkody, jakie mogą powodować – stanowi międzynarodowy priorytet.
3. Przestępcy stosują szyfrowanie i inne techniki anonimizacji, by ukryć swoją tożsamość i lokalizację. By przygotowywać dzieci do wykorzystywania oraz wymuszać na nich materiały stanowiące nadużycie, używają platform komunikacyjnych hostowanych i administrowanych w różnych krajach, gdyż wówczas organy ścigania, ze względu na techniki zaciemniania kodu i odmienne systemy prawne w różnych jurysdykcjach, zwłaszcza w państwach trzecich, mają trudności z prowadzeniem dochodzeń.
4. Walka z niegodziwym traktowaniem i wykorzystywaniem dzieci w celach seksualnych często oznacza również walkę z przestępczością zorganizowaną i handlem ludźmi.

5. W tym kontekście i zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym¹ Rada ponownie potwierdza zobowiązanie UE i państw członkowskich do ochrony podstawowych praw dzieci oraz praw ofiar przestępstw, a także do walki z niegodziwym traktowaniem i wykorzystywaniem dzieci w celach seksualnych, zarówno w internecie, jak i poza nim, niezależnie od lokalizacji lub narodowości dziecka. Jednym z absolutnych priorytetów politycznych i operacyjnych jest zmniejszenie liczby dzieci stających się ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz wzrost odsetka dochodzeń zakończonych sukcesem.
6. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź szczytu WeProtect Global Alliance to End Child Sexual Exploitation, który ma się odbyć w Addis Abebie (Etiopia) w dniach 11–12 grudnia 2019 r., i uznaje, że jest to ważny środek współpracy z najważniejszymi zainteresowanymi stronami w tym trudnym obszarze. Rada zachęca państwa członkowskie do uczestnictwa w tym szczycie na odpowiednim szczeblu; będzie to okazja do zapoznania się z wzorcami postępowania, nauki od innych i zaapelowania do innych państw, by przystąpiły do WeProtect Global Alliance i realizowały cele wspólne dla wszystkich członków tej sieci.
7. W tym celu Rada przypomina o:
- a. przyjęciu dyrektywy 2011/93/UE w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz zobowiązaniu się UE i jej państw członkowskich do pełnej transpozycji przepisów tej dyrektywy do krajowych systemów prawnych. Sprawozdania Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z 2016 r.² wykazały, że choć dołożono znacznych starań na rzecz transpozycji tej dyrektywy, konieczne są dalsze prace w celu zadbania o to, aby dzieci odczuły korzyści wynikające z pełnej wartości dodanej tego aktu. Zgodnie ze sprawozdaniami konieczne są dodatkowe wysiłki w szczególności w zakresie prewencji oraz przepisów prawa karnego materialnego, a także pomocy udzielanej dzieciom, które stały się ofiarami, wsparcia dla nich i środków ich ochrony;

¹ Art. 82 i 83 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana).

² [COM/2016/0871](#) oraz [COM/2016/0872](#).

- b. przyjęciu i – w stosownych przypadkach – zastosowaniu w praktyce przepisów dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw, która dotyczy wszystkich ofiar wszelkich przestępstw i kładzie nacisk na podejście dostosowane do dziecka; zgodnie z tym podejściem podczas całego postępowania karnego na pierwszym miejscu stoi dobro dziecka;
- c. przyjęciu dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, a także uzupełniających tę dyrektywę ram politycznych – na mocy horyzontalnego mandatu unijnego koordynatora ds. zwalczania handlu ludźmi;
- d. Europejskiej agendzie bezpieczeństwa³, w której wymieniono cyberprzestępstwa i wszystkie ich odmiany, w tym niegodziwe traktowanie i wykorzystywanie dzieci w celach seksualnych, jako jedną z trzech kwestii priorytetowych, którymi należy się zająć, by chronić bezpieczeństwo obywateli oraz unijne wartości;
- e. strategicznych ramach i planie działania UE dotyczących praw człowieka i demokracji⁴, w których UE potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz propagowania i ochrony wszystkich praw człowieka i wspiera w tym kontekście prawa dzieci, ze szczególnym naciskiem na ochronę dzieci przed przemocą;
- f. zobowiązaniu UE i jej państw członkowskich do realizacji celu polegającego na eliminacji wykorzystywania seksualnego dzieci, który określono w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030⁵ oraz w Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych⁶;

³ [COM\(2015\) 185 final](#) oraz projekt konkluzji Rady w sprawie odnowionej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej na lata 2015–2020 (ST 9798/15).

⁴ [11855/12](#).

⁵ [Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030](#)

⁶ [Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych](#), 2007.

- g. rezolucji ONZ z dnia 24 maja 2019 r. o przeciwdziałaniu niegodziwemu traktowaniu i wykorzystywaniu dzieci w celach seksualnych w internecie⁷, Konwencji o prawach dziecka oraz Protokole fakultatywnym do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii⁸;
 - h. Protokole o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającym Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
 - i. konkluzjach Rady z 2012 r. w sprawie światowego sojuszu przeciwko niegodziwemu traktowaniu dzieci w internecie w celach seksualnych⁹
 - j. i wezwaniu skierowanym do państw członkowskich w ramach konkluzji Rady na temat realizacji unijnego planu działania w sprawie równości płci II w 2017 r.¹⁰, by podtrzymały wolę zapobiegania, zwalczania i ścigania wszelkich form przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym.
8. Rada wzywa UE i jej państwa członkowskie, by – w celu zapewnienia jego adekwatności do potrzeb – okresowo oceniały skuteczność prawodawstwa w dziedzinie zwalczania niegodziwego traktowania i wykorzystywania dzieci w celach seksualnych. Oceny wrażliwe na problematykę płci powinny dotyczyć zwłaszcza zapobiegania przestępstwom, w tym przestępstwom popełnianym przy niewłaściwym użyciu platform internetowych, prowadzenia dochodzeń w sprawie tych przestępstw i ich ścigania, a także udzielania pokrzywdzonym dzieciom wsparcia i ochrony podczas dochodzenia i po jego zakończeniu oraz środków ochronnych w trakcie postępowania karnego. Stosowne środki nie powinny jednak być ograniczone do obszaru prawa karnego.
9. Rada uznaje znaczenie uwzględniania aspektu płci oraz przyjmowania międzysektorowego, kompleksowego i integracyjnego podejścia podczas opracowywania i wdrażania przyszłych polityk i przepisów we wszystkich dziedzinach istotnych dla zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych.

⁷ ONZ, Rada Gospodarcza i Społeczna, Komisja ds. Zapobiegania Przestępczości i Wymiaru Sprawiedliwości Sądownictwa Karnego [Countering child sexual exploitation and sexual abuse online](#), 24 maja 2019 r.

⁸ [Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii](#), 25 maja 2000 r.

⁹ [10607/12](#).

¹⁰ [14027/18](#).

10. Rada ponownie podkreśla, jak ważne jest szybkie wszczynanie dochodzeń wobec przestępców i ich ściganie, a także ratowanie dzieci, które aktualnie są krzywdzone jako ofiary niegodziwego traktowania i wykorzystywania w celach seksualnych, a także wzywa właściwe organy do jak najszybszego korzystania z istniejących narzędzi i mechanizmów dostępnych na szczeblu krajowym i unijnym, w szczególności w Europolu i Eurojuście. Rada podkreśla konieczność dysponowania właściwymi i specjalistycznymi narzędziami do walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w internecie, w tym konieczność umożliwienia właściwym organom wykorzystywania danych zebranych w trakcie dochodzeń. W związku z tym Rada przywołuje konkluzje Rady ds. WSiSW z 6–7 czerwca 2019 r., w których podkreślono, że zatrzymywanie danych ma zasadnicze znaczenie dla skutecznego dochodzenia i ścigania poważnych przestępstw. Ponadto reformy legislacyjne powinny podtrzymać prawną możliwość istnienia systemów zatrzymywania danych zgodnie z zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych UE.
11. Rada zachęca zatem państwa członkowskie do opracowywania i stosowania innowacyjnych metod śledczych oraz do rozważenia przeznaczenia wyspecjalizowanych środków egzekwowania prawa do zwalczania niegodziwego traktowania dzieci i ich wykorzystywania w celach seksualnych. Wymiana wzorców postępowania między państwami członkowskimi dodaje tym inicjatywom wartości.
12. Rada uznaje branżę, a zwłaszcza platformy internetowe, za kluczowego współpracownika w zapobieganiu niegodziwemu traktowaniu i wykorzystywaniu dzieci w celach seksualnych oraz w eliminacji tych zjawisk, w tym w szybkim usuwaniu z internetu materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci. Mimo podejmowanych obecnie wysiłków Rada zauważa, że należy robić więcej, by zmierzyć się z wyzwaniami technicznymi, prawnymi i kadrowymi, które zmniejszają skuteczność działania właściwych organów.

13. Rada wzywa branżę internetową do zagwarantowania organom ścigania i innym właściwym organom uprawnionego dostępu do dowodów cyfrowych, w tym do plików zaszyfrowanych lub przechowywanych na serwerach informatycznych znajdujących się za granicą, bez wprowadzania zakazu lub osłabiania szyfrowania oraz przy pełnym poszanowaniu prywatności i gwarancji rzetelnego procesu zgodnie z obowiązującym prawem. Ponadto należy – zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi – zintensyfikować współpracę między krajowymi organami ścigania, dostawcami usług internetowych, Europolem i Interpolem, przykładowo poprzez opracowanie mechanizmów szyfrowanej wymiany informacji. Dzięki temu można by stale monitorować sieć w celu identyfikacji i blokowania stron internetowych zawierających materiały ukazujące niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych oraz umieszczanie ich w wykazach stron zakazanych. Rada podkreśla zwłaszcza znaczenie zapewnienia, by osiągnięcia technologiczne nie miały negatywnego wpływu na możliwość blokowania materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci rozprowadzanych w internecie. W związku z tym Rada wzywa branżę internetową, by w stosownych przypadkach współpracowała z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.
14. Rada z zaniepokojeniem odnotowuje wykładniczy wzrost ilości materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci w ostatnich latach. Konieczne są lepsze rozwiązania umożliwiające zarządzanie powiadomieniami o niegodziwym traktowaniu i wykorzystywaniu dzieci w celach seksualnych w internecie oraz ich priorytetyzację, by zapewnić szybkie działania w celu ratowania krzywdzonych aktualnie dzieci. Rada wzywa dostawców usług internetowych do jak najszybszego usuwania lub uniemożliwiania dostępu do treści zidentyfikowanych jako materiały przedstawiające seksualne wykorzystanie dziecka, gdy tylko dowiedzą się o występowaniu takich treści. Wzywa Komisję do zaproponowania środków umożliwiających zajęcie się tym rosnącym problemem. Rada podkreśla również istotną rolę społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności gorących linii stowarzyszenia INHOPE, we wspieraniu usuwania z internetu materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci i zachęca państwa członkowskie do rozważenia innych opcji wspierania przez ich organy społecznych gorących linii, zwłaszcza w przypadkach, w których brak jest współpracy ze strony przedsiębiorstw.

15. Ponadto Rada uznaje konieczność ustanowienia podejścia obejmującego różne zainteresowane strony, włączającego branżę internetową, społeczeństwo obywatelskie, organy ścigania i administracje rządowe (w tym w ramach partnerstw publiczno-prywatnych), by koordynować działania prewencyjne w celu osiągnięcia jak największej ich skuteczności. Rada wzywa Komisję do rozważenia dalszych działań wspierających inicjatywy związane z prewencją.
16. Rada przyjmuje z zadowoleniem zwłaszcza wdrożenie przez państwa członkowskie podejść prewencyjnych, takich jak wszechstronne postępowanie sprawdzające obejmujące wszystkich zatrudnionych i wolontariuszy mających regularne i bezpośrednie kontakty z dziećmi, tworzenie programów prewencyjnych dla przestępców oraz szkolne i społeczne kampanie edukacyjne w celu wzmocnienia odporności na treści w świecie wirtualnym i cyfrowego obywatelstwa młodzieży. Rada zachęca państwa członkowskie do dalszego poszerzania i wymiany wzorców postępowania w tych dziedzinach i wzywa Komisję do dalszego propagowania i koordynowania takich podejść prewencyjnych wśród wszystkich służb mających kontakt z dziećmi.
17. Rada z zadowoleniem przyjmuje uczestnictwo właściwych organów państw członkowskich UE we wspólnych wysiłkach mających na celu zwalczanie niegodziwego traktowania i wykorzystywania dzieci w celach seksualnych. Rada apeluje do nich, by pogłębiały swoje zaangażowanie, w tym w ramach priorytetu EMPACT dotyczącego seksualnego wykorzystywania dzieci i będącego elementem cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej oraz w Victim Identification Taskforce Europolu.
18. Rada z zadowoleniem przyjmuje rzetelną pracę Europejskiego Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością (EC3), które wspiera właściwe organy w państwach członkowskich, i podkreśla, że powodzenie dochodzeń zależy także od dostępności najnowszych technologii. Wzywa EC3 do dalszego wspierania państw członkowskich w zapobieganiu wszelkim formom przestępczości powiązanej z niegodziwym traktowaniem i wykorzystywaniem dzieci w celach seksualnych oraz w wykrywaniu tych przestępstw, a także w zwalczaniu dystrybucji materiałów przedstawiających seksualne wykorzystanie dzieci przez internet, w tym wykorzystywania dzieci na odległość w ramach transmisji na żywo.

19. Rada podkreśla również rolę Eurojustu we wspieraniu krajowych organów dochodzeniowych i organów ścigania, by zapobiec bezkarności niegodziwego traktowania i wykorzystywania dzieci w celach seksualnych. Wskazuje też na znaczenie współpracy między Eurojustem a Europolem oraz na osiągnięcia i inicjatywy w dziedzinie cyfrowego wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych.
20. Rada podkreśla wagę zapewniania organom ścigania i innym organom odpowiednich szkoleń umożliwiających skuteczną walkę z niegodziwym traktowaniem dzieci i ich wykorzystywaniem w celach seksualnych, ze szczególnym naciskiem na ochronę ofiar. Z zadowoleniem przyjmuje wachlarz szkoleń w tym zakresie oferowanych przez CEPOL.
21. Ponadto Rada uznaje wagę globalnego i skoordynowanego podejścia do walki z niegodziwym traktowaniem i wykorzystywaniem dzieci w celach seksualnych i wzywa do zdecydowanego zaangażowania się w istniejące kanały współpracy z państwami trzecimi i innymi kluczowymi interesariuszami, by ograniczyć te przerażające przestępstwa.
22. Rada przywołuje złożoną przez ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych państw członkowskich UE obietnicę uczestniczenia w realizacji wspólnych celów polityki i celów operacyjnych określonych w trakcie inauguracji Global Alliance¹¹ oraz prace już podjęte przez poszczególne państwa¹². Rada wzywa właściwe organy państw członkowskich do aktywniejszego uczestnictwa oraz do wykorzystywania rozwiązań technicznych takich jak prowadzona przez Interpol Międzynarodowa Baza Danych Wizerunków Dzieci Wykorzystywanych Seksualnie (ICSE), by ułatwić dochodzenia międzynarodowe zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach Global Alliance. Łączność z ICSE ma zasadnicze znaczenie dla wymiany informacji w sprawach o skali światowej, ale w niektórych częściach świata uczestnictwo w tej bazie jest nadal słabe. Większa liczba podmiotów wnoszących wkład w bazę danych przynosi wartościową wiedzę specjalistyczną w odniesieniu do różnych języków używanych w materiałach wideo przekazywanych przez inne organy, a co za tym idzie, umożliwia lepszą ochronę dzieci na świecie.

¹¹ [Declaration on the launch of the Global Alliance against child sexual abuse online](#). W 2014 r. Global Alliance połączyła się z WeProtect (brytyjską inicjatywą obejmującą liczne zainteresowane strony, której celem jest zwalczanie wykorzystywania seksualnego dzieci na całym świecie), by zjednoczyć siły i uniknąć powielania działań.

¹² Działania te zostały opisane w sprawozdaniach Global Alliance za rok [2013](#) i [2015](#).

23. Rada z aprobatą odnosi się do WeProtect Global Alliance to End Child Sexual Exploitation Online jako ogólnoświatowej wielostronnej organizacji łączącej administracje rządowe, organy ścigania, organy sądowe, branżę internetową i społeczeństwo obywatelskie i mającej na celu zwiększenie skuteczności walki ze wspomnianymi przestępstwami na całym świecie. Modelowa reakcja krajowa opracowana przez WeProtect Global Alliance¹³ oraz globalna ocena zagrożenia¹⁴ odgrywają kluczową rolę w identyfikacji niedociągnięć i nadawaniu priorytetów działaniom.
24. Rada zachęca państwa członkowskie do pogłębienia współpracy z państwami trzecimi w dziedzinie walki z niegodziwym traktowaniem dzieci i ich wykorzystywaniem oraz do przedstawienia przeglądu istniejących środków, by wspierać państwa trzecie w walce z niegodziwym traktowaniem i wykorzystywaniem dzieci w celach seksualnych, w tym ze zjawiskiem podróżujących przestępców seksualnych wykorzystujących dzieci oraz z wykorzystywaniem seksualnym dzieci podczas transmisji na żywo, i wzywa Komisję do przeprowadzenia przeglądu obecnie udzielanego wsparcia, by ułatwić przyszłe prace w tej dziedzinie.
25. UE zachęca państwa trzecie do rozważenia przystąpienia do Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych¹⁵, która to konwencja stanowi kluczowe międzynarodowe ramy prawne dotyczące walki z przestępstwami niegodziwego traktowania i wykorzystywania dzieci w celach seksualnych oraz jest modelem dla ustawodawstwa krajowego.

¹³ [Model National Response](#) (Modelowa reakcja krajowa), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁴ [Global Threat Assessment](#), (Globalna ocena zagrożenia), 2018, We Protect Global Alliance.

¹⁵ [Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych](#), 2007.